Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	2869916
Verzenddatum	10-12-2020
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Nieuwe wetgeving in het schuldendomein

Vanaf 1 januari 2021 gaat er één en ander veranderen rondom de wetgeving schuldendomein. In deze raadsinformatiebrief informeren wij over deze nieuwe wetten.

Doelenboom

Programma	**1**	**Voor en door bewoners**
Maatschappelijk doel	1.1.	Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2	Integer, transparant en daadkrachtig besturen

In 2018 heeft het Kabinet het actieplan 'Brede Schuldenaanpak' geïntroduceerd. De 'Brede Schuldenaanpak' is langs verschillende lijnen opgezet:

1. **Voorkomen van schulden** door preventie en vroegsignalering;
2. **De inwoner** in een verder stadium **te ontzorgen en te ondersteunen**, met een
3. **zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso** en
4. **aansluiting/verbinding** van schuldenbewind **op andere soorten** sociale- of maatschappelijke ondersteuning.

Om de doelstellingen te realiseren worden *vanaf* 1 januari 2021 verschillende wetten ingevoerd.

- Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv). (invoering 1 januari 2021)
- Aanpassing van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).(invoering 1 januari 2021)
- Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (Ags). (invoeringsdatum nog niet bekend)
- Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag, ook wel bekend als verbreed beslagregister (vbr). (invoering 1 januari 2022)

<u>Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv)</u> (invoering 1 januari 2021)
Het doel van deze wet is:

- Zorgen dat inwoners niet onnodig in hun bestaansminimum worden geraakt.
- Verminderen van de druk op inwoners om gegevens aan te leveren.
- Meer inzicht voor beslagleggers in elkaars incassoactiviteiten

De beslagvrije voet is een deel van het inkomen waarop in feite geen beslag gelegd kan worden, omdat iedereen recht heeft op een minimaal inkomen, óók als men nog schulden moet afbetalen. Zonder beslagvrije voet zou iemand letterlijk geen enkel inkomen meer over kunnen houden.

De beslagvrije voet wordt onder de huidige regelgeving door diverse redenen vaak te laag vastgesteld, waardoor inwoners in (grotere) financiële problemen terechtkomen. De Wvbvv wijzigt onderdelen van het beslag- en executierecht. De wet ondersteunt een eenduidige manier van het berekenen van de beslagvrije voet, introduceert een vaste beslagvolgorde en introduceert de coördinerend deurwaarder. Daarnaast worden er wijzigingen aangebracht in het proces van beslagleggen om beslagen zoveel mogelijk te concentreren en daardoor beter te coördineren. Hierdoor wordt dus voorkomen dat er bijvoorbeeld drie deurwaarders op je stoep staan, die allemaal beslag leggen op je salaris, waardoor je onder het bestaansminimum raakt.

<u>Aanpassing Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)</u> (invoering 1 januari 2021)
Doel van deze wet is:

- Gemeenten krijgen mensen met betalingsachterstanden zo snel mogelijk in beeld en bieden hulp aan.
- Gemeenten wisselen gegevens van inwoners met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit.

Door de wetswijziging wordt vroegsignalering verankerd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en wordt het een verplichting voor zowel de signaalpartners (dat zijn de volgende vaste-lasten-crediteuren: woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverzekeraars) als gemeente. De voorgestelde wijzigingen houden concreet in dat gemeenten door signaalpartners op de hoogte worden gesteld van beginnende betalingsachterstanden. De signaalpartners moeten wel eerst zelf aantoonbaar hun best hebben gedaan om hun inwoners te bereiken en een betalingsregeling aan te bieden.

Het gaat hierbij om betalingsachterstanden van huur, zorgpremie, energie en drinkwater. Voor wat betreft de huurachterstand geldt er geen verplichting maar is dit een 'kan' bepaling. Dit betekent dat een woningcorporatie ervoor kan kiezen de signalen door te geven, maar dat niet verplicht is. De gemeente Texel en Woontij hebben hierover al langer een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. We gaan deze evalueren en zo nodig aanpassingen doen, indien dat in het kader van de nieuwe wet nodig is.

Gemeenten moeten actief afspraken maken met de signaalpartners. De betreffende bracheorganisaties hebben landelijk een convenant afgesloten. Texel sluit hierbij aan door de onder het convenant liggende samenwerkingsovereenkomst met de signaalpartners af te sluiten. Voor de gegevensuitwisseling van signalen wordt gebruik gemaakt van een digitaal meldpunt.

De gemeenten moeten bij alle signalen een aanbod doen tot een eerste gesprek. Dat hoeft niet middels een huisbezoek, maar kan ook per mail of telefonisch. Binnen 4 weken na melding moet in een gesprek de hulpvraag worden vastgesteld. Als schuldhulpverleners op basis van een signaal hulp aanbieden en dit leidt tot een hulpverleningstraject, krijgen signaalpartners een terugmelding en worden zij betrokken bij het vervolg.

Daarnaast moet er op grond van de Algemene wet bestuursrecht (binnen max. 8 weken) een beschikking met daarbij een plan van aanpak worden afgegeven na het eerste gesprek waarin de hulpvraag is vastgesteld. Deze termijn van 8 weken moet in een Verordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. Deze verordening zal u in de raadsvergadering van februari 2021 ter besluitvorming worden voorgelegd.

Het uitwisselen van gegevens zal de wacht- en doorlooptijden voor schuldhulpverlening versnellen. Daarnaast zijn er ook voor gemeenten nog een groot aantal voordelen van vroegsignalering, die worden onderbouwd door de evaluaties die inmiddels hebben plaatsgevonden:

1. **Onbekende doelgroep in beeld**

Een groot voordeel van vroegsignalering is dat een inwonersgroep wordt bereikt die nog niet bekend was bij de schuldhulpverlening

2. **Vroegsignalering is gerichter dan preventie**

Vroegsignalering is gerichter dan preventie. Uit de pilots is gebleken dat een groot deel van de doelgroep die bereikt werd, ook daadwerkelijk hulp nodig had.

3. **Erger voorkomen**

Uit het project Vroeg Eropaf in Amsterdam blijkt dat erger inderdaad voorkomen kan worden. Uit de praktijk is ook gebleken dat inwoners aangetroffen worden waar al een problematische schuld is, maar die zich nog

niet gemeld hadden. Door outreachend te werken is te verwachten dat voor inwoners lichtere en goedkopere dienstverlening ingezet kan worden. Bovendien kunnen mogelijk aanvullende maatschappelijke kosten voorkomen worden.

Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (vbr) (invoeringsdatum 1 januari 2022)
Deze wet wordt ook aangeduid als de verbreding van het beslagregister (vbr).

Het doel van deze wet is:

- De gegevensuitwisseling tussen beslagleggende partijen in geval van samenloop van derdenbeslagen en verrekeningen wordt verbeterd.
- Het beslagregister verstrekt bij samenloop informatie over de identiteit van de coördinerend deurwaarder en de hoogte van de vastgestelde beslagvrije voet

De verbreding van het beslagregister is de volgende stap om het bestaansminimum van mensen met schulden beter te beschermen en om ophoging van schulden met onnodige proces- en executiekosten te voorkomen. Het doel van het wetsvoorstel is een wettelijke grondslag creëren voor de verbeterde uitwisseling van gegevens tussen de beslagleggende partijen.

Wet adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (ags) (invoeringsdatum nog niet bekend)
Het probleem dat met de invoering van deze wet wordt aangepakt: Nu zijn gemeenten vaak niet op de hoogte als de rechter wordt verzocht om schuldenbewind in te stellen, terwijl ze wél verantwoordelijk zijn voor de juiste ondersteuning van mensen die schulden hebben. Door het adviesrecht kan de gemeente straks achtergrondinformatie verstrekken aan de rechter. Dit biedt vervolgens de rechter de mogelijkheid om, op grond van het advies van de gemeente, alternatieve vormen van ondersteuning af te wegen bij de beoordeling van het verzoek tot instelling van schuldenbewind.

‘Pauzeknop’ voor mensen met schulden
In de commissievergadering van 28 oktober jl. heeft de PvdA gewezen op de mogelijkheid van een ‘pauzeknop’ voor mensen met schulden. Mevrouw Visser (PvdA): Onderwerp: in Amsterdam is –bij wijze van proef-een ‘pauzeknop’ gebruikt t.b.v. mensen met schulden; overeenkomst met belangrijke schuldeisers. Als dat slaagt, kan het breder worden ingevoerd. Toegezegd is dat dit wordt meegenomen in een (bredere) Raadsinformatieavond over het Sociaal Domein. Vooruitlopend hierop hierover alvast het volgende:
Dit is voor mensen met schulden een hele interessante mogelijkheid die we vol belangstelling volgen. Als de proef in Amsterdam slaagt, volgt landelijke navolging. Op basis van de resultaten in Amsterdam kunnen we gaan bekijken of dit ook op Texel toegepast kan worden en kunnen we waar mogelijk aansluiten bij landelijke ontwikkelingen. Dan is ook duidelijk welke juridische haken en ogen en consequenties dit heeft.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen ir. M.C. Uitdehaag

